

Tlačová správa Slovenského centra dizajnu

Udalosť:

Národná cena za dizajn 2013 – výsledky 11. ročníka celoštátnej súťaže dizajnu

Miesto vyhlásenia výsledkov:

Hurbanové kasárne, Kollárovo nám. 10, Bratislava

Termín:

31. 5. 2013 slávnostné vyhlásenie výsledkov (len na pozvánky)

Výstava NCD 2013:

1. 6. – 30. 6. 2013

Výstavný a informačný bod Satelit, Hurbanove kasárne, Kollárovo nám. 10, Bratislava

*Slávnostné vyhlásenie výsledkov a odovzdanie ocenení súťaže Národná cena za dizajn 2013 sa uskutočnilo dňa 31. 5. 2013 o 19:00 v Hurbanových kasárňach na Kollárovom námestí v Bratislave za účasti pozvaných hostí, súťažiacich autorov, výrobcov a zástupcov médií. Súčasne bola otvorená výstava **Národná cena za dizajn 2013**, ktorá prezentuje verejnosti výsledky súťaže. Výstava vo Výstavnom a informačnom bode Satelit v Hurbanových kasárňach bude verejnosti prístupná v čase od **1. 6. do 30. 6. 2013**.*

Súťaž **Národná cena za dizajn** vyhlasujú bienálne Slovenské centrum dizajnu a Ministerstvo kultúry SR za spoluúčasti Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Súťaž je otvorená aj pre dizajnérov, výrobcov, grafických dizajnérov a klientov, ale aj pre študentov dizajnu, aby mohli konfrontovať svoju prácu v širšom meradle, získať kontakty s praxou a naopak, ponúknuť výrobe inovatívne koncepty.

V jedenástom ročníku NCD sa do súťaže zapojilo celkovo 156 prác, v kategórii produktový dizajn 68, v kategórii komunikačný dizajn 33, v kategórii študentský produktový dizajn 43, v kategórii študentský komunikačný dizajn 12.

Prihlásené dizajny hodnotila v dňoch 27. – 28. 3. 2013 jedenásťčlenná medzinárodná porota v zložení: Pavel Masopust, dizajnér – predseda poroty, členovia – Anton Bendis, dizajnér, Lenka Žižková, teoretička dizajnu, ČR, Róbert Paršo, grafický dizajnér, Jacek Mrowczyk, grafický dizajnér, Poľsko, Monika Bajlová, grafická dizajnérka, Mária Rišková, teoretička dizajnu, Tibor Uhrin, dizajnér, Maroš Schmidt, dizajnér, Zuzana Šidlíková, dizajnérka, teoretička dizajnu, Bibiána Luluhová, riaditeľka Odboru medzinárodných aktivít NARMSP.

Porota rozhodla o udelení jednej Národnej ceny za dizajn 2013 a to v kategórii produktový dizajn. Toto najvyššie ocenenie získala **odevná kolekcia The Era**, dizajn Dana Kleinert, výrobca SG Trading s. r. o., Nitra.

Po prvýkrát v histórii konania súťaže využila porota právo neudelit' cenu – nebola udelená Národná cena za dizajn 2013 v kategórii komunikačný dizajn. Namiesto nej bola udelená jedna Cena za dizajn 2013 navyše. V zmysle nových súťažných podmienok bolo teda udelených okrem hlavnej ceny 5 Cien za dizajn 2013.

Ceny získali:

Aquadelicia IX, wellness vaňa, dizajn: Martin Struss, výrobca: Medexim, s. r. o., Piešťany

Vizio, stomatologická súprava s kreslom, dizajn: Rastislav Turek, Peter Mesiarik, výrobca: Chiradent, s. r. o., Piešťany

Cvoky – zvieratka, stojany na servítky, dizajn: Ondrej Eliáš, výrobca: Refima, s. r. o., Horná Streda

Signály z neznáma. Český komiks 1922 – 2012, dizajn: Branislav Matis, Matúš Lelovský, spolupráca: Boris Belan, klient: Dům umění města Brna, ČR

Typografia, text a kniha, dizajn: Eva Péč Brezinová, Slávka Paulíková

Najlepší študenti získali Cenu ministra školstva, vedy výskumu a športu.

V kategórii študentský produktový dizajn bola ocenená **kolekcia porcelánových svietnikov pod názvom A bud' svetlo**, dizajn Kristína Kollárovicsová z Vysokej školy výtvarných umení Bratislava, pedagóg Daniel Piršč, v kategórii študentský komunikačný dizajn **Nové učebnice**, dizajn Martina Rozinajová, Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, pedagóg Pavol Bálik.

Minister hospodárstva SR rozhodol o udelení zvláštnej ceny určenej pre výrobcu za systematické uplatňovanie dizajnu vo firemnej stratégii. V tomto ročníku cenu získal slovenský výrobca sedacích vakov **Tuli.sk, s. r. o., Bratislava**.

Na základe odporúčania odbornej poroty udelil zvláštnu cenu aj minister kultúry SR a to osobnosti za významné aktivity v oblasti dizajnu – cenu získal grafický dizajnér a pedagóg **Doc. akad. mal. Pavel Choma**.

Okrem uvedených cien sa porotcovia rozhodli udeliť Cenu poroty práci **Správny dizajn**, dizajn Juraj Blaško.

Po prvýkrát v histórii organizovania súťaže NCD bola udelená Cena internetového hlasovania a Cena novinárov.

Cenu internetového hlasovania získala práca **Traditional hybridity**, dizajn: Martin Záhumenský, škola, TU Košice, pedagóg: Tibor Uhrín

Cenu novinárov získala práca **Nové učebnice**, dizajn Martina Rozinajová, Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, pedagóg Pavol Bálik.

Práce prihlásené do súťaže NCD budú publikované v špeciálnom čísle časopisu Designum 2/2013. vydanom pri príležitosti výstavy.

Organizátori: Slovenské centrum dizajnu, Ministerstvo kultúry SR
Spolupráca: Ministerstvo hospodárstva, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Partner: DAAD
Odborný garant pre oblasť podnikania: Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Záštita: BEDA

Podujatie mediálne podporili:

Designum, AI magazine, Fórum architektúry, Designby.sk, Interiér & Exteriér, Projekt, Dom a byt, Czechdesign.cz, Sita, Informácie, abcinteriér.sk, Dom a bývanie, ASB – architektúra, stavebníctvo, biznis, Design Cabinet CZ, TrendyBývanie, Drevársky magazín, MSP online, časopis Podnikanie

Kontakt:

Slovenské centrum dizajnu
Jakubovo nám. 12
P.O. Box 131
814 99 Bratislava
02 20477311
e-mail:scd@scd.sk, www.scd.sk

Za informácie zodpovedá:

RNDr. Margita Michlíková, tajomníčka súťaže NCD 2013
02/20477315, 0918/110255, e-mail: margita.michlikova@scd.sk

Národná cena za dizajn 2013– výsledky

Národná cena za dizajn 2013 v kategórii produktový dizajn

The Era, odevná kolekcia

Dizajn: Dana Kleinert

Výrobca: SG Trading s. r. o., Nitra

Kolekcia The Era zaujme na prvý pohľad variabilitou jednotlivých častí ale aj kombinovateľnosťou a širokou možnosťou uplatnenia niekoľkých modelov. Poskytujú premenu od formy šiat – sukne (dlhej i krátkej) – peleríny – šálu, dokonca jeden z nich popiera fixnú predstavu o hornej a spodnej časti, otočením získava nové tvarové možnosti. Modely sú nositeľné z oboch strán. Kolekciu charakterizujú jednoduché strihy, s dôrazom na textúru, vzory a štruktúru materiálu. Značka Kleinert je známa práve pleteninovými odevmi, rovnako aj kolekcia ERA je okrem doplnkových šitých odevov postavená na pletenine, v materiálovom zložení čistej merino vlny, viskózy, acetátovej priadze a elastanu. Prepojenie materiálov umožnilo dosiahnuť požadovanú plasticitu štruktúry a príjemný omak. V detailoch nesie kolekcia inšpiráciu slovenskými ľudovými motívmi, avšak bez odkazu konkrétneho regiónu. Cieľom sa stalo prenesenie dekoru z techniky výšivky do techniky pleteniny. Nutnosť prepojiť obe strany pleteniny si vynútilo technologický proces, kde sa motív bodiek stal nielen dôležitým dekoratívnym prvkom ale umožnil i prepojenie oboch strán – dvoch farieb pleteniny.

ERA vznikla v spolupráci s nitrianskou pletiarenskou firmou SG Trading, kde boli realizované prototypy a napokon i pletená časť kolekcie. Šité odevné diely a doplnky boli vyhotovené priamo v ateliéri autorky v Bratislave. Prototypová kolekcia obsahovala približne 60 kusov, vrátane doplnkov. Základ tvorilo približne 15 druhov odevov, ktoré sa realizovali vo viacerých farebných kombináciách. Jeden model vznikol v malej sérii 10 kusov.

Národná cena za dizajn 2013 v kategórii komunikačný dizajn

Nebola udelená

Cena za dizajn 2013

Aquadelícia IX, wellness vaňa

Dizajn: Martin Struss,

Výrobca: Medexim, s. r. o., Piešťany

V ocenenom výrobku sa tvorcom podarilo zúročiť svoje niekoľkoročné technologické aj ergonomické skúsenosti do skromného, funkčne i tvarovo vyváženého produktu. Porota zvlášť ocenila riešenie klasického, dokonca až tradičného problému s nerovnomernou hlavnou vodorovnou dilatčnou špárou – dizajnér ju odvážne rozšíril a zvrchu nasvietil LED pásom – vyhol se tak veľmi obtiažne riešiteľnému problému s lícovaním jednotlivých dielov. Spojil tak príjemné s užitočným, navyiac prispel i k zvýšeniu bezpečnosti. Toto riešenie navyiac znížilo náklady na montáž a súčasne je aj atraktívnym detailom celého produktu.

Cena za dizajn 2013

Vizio, stomatologická súprava s kreslom

dizajn: Rastislav Turek, Peter Mesiarik,

výrobca: Chiradent, s. r. o., Piešťany

Stomatologická súprava VIZIO určite nepatrí medzi tradičné stomatologické súpravy - rúca mýty o tradičnom mäkkom tvarovaní. Celkovo pôsobí produkt stavebnicovo s jednotnou formálnou identitou, ktorú programovo narúšajú pantografické ramená osvetlenia a obslužného panelu. Ich prieťahy s nerovnakou hmotou na začiatku a na konci okrúhleho prierezu však výborne nahráva biomorfne a zubársky tradične tvarovanému kreslu. Z bočného pohľadu však kreslu nemožno uprieť originálne línie, ktoré celkovú kompozíciu stomatologickej súpravy poľudšťujú. Netradičné tvarovanie, ktoré

odkazuje na nemeckú precíznosť a tvarovú strohosť, však prináša svoje nesporné pozitíva v komforte servisnej i klasickej obsluhy. VIZIO umožňuje neuveriteľné možnosti polohovania kresla. Je užívateľsky na vysokej úrovni, má nadčasový dizajn, poskytuje vynikajúcu variabilitu. Koncept zjednodušuje výrobitelnosť, čím pozitívne vplyva na cenu, avšak nie na úkor dizajnu. Celkovou koncepciou nastoľuje VIZIO nový trend v stomatologických súpravách.

Cena za dizajn 2013

Cvoky – zvieratká, stojany na servítky
Dizajn: Ondrej Eliáš
Výrobca: Refima, s. r. o., Horná Streda

Výrobok predstavuje kolekciu zvieratiek v jednotnom vizuálnom štýle. Pozoruhodný je veľmi jednoduchý spôsob zhotovenia vyrezaním z plošného materiálu - priemyselne vyrábanej plsti s jednotnou hrúbkou v rôznych farbách. Jednoduchým prehnutím a fixáciou pomocou jedného alebo dvoch patentných gombíkov pred nami ožívajú rôzne vtáčiky, slony, chobotnice, jelene, zajace, prasiatka a podobne. Napriek tomu, že predložený projekt nie je výsledkom „veľkého“ priemyslu, ale naopak, stojí za ním dohoda a spolupráca jedného dizajnéra so slovenským výrobcom plsti, porota ocenila originalitu, jednoduchosť a prítiažlivý výraz výsledných prvkov.

Cena za dizajn 2013

Signály z neznáma. Český komiks 1922 – 2012
Dizajn: Branislav Matis, Matúš Lelovský, spolupráca: Boris Belan
Klient: Dům umění města Brna, ČR

Autori vytvorili komplexný vizuálny štýl výstavy „Signály z neznáma. Český komiks 1922 – 2012“ pre jednu z najvýznamnejších galérií v Českej republike Dům umění města Brna. Plagát, katalóg aj inštaláčny prvky výstavy tvoria súrodý celok, ktorý mapuje 90 rokov českého komiksu. Na plagáte aj katalógu nechali Matis a Lelovský vyniknúť klasickým „bublinám“ charakteristickým pre komiks, ktoré prepájajú jednotlivé historické etapy vývoja komiksu v Čechách. Vnútro katalógu je spracované čisto typograficky. Výstava je zaujímavá riešená, pracuje s mierkou, plošnými aj trojrozmernými objektami. Doplnkovým materiálom je lepenka, ktorá neruší, ale vkusne dopĺňa tému komiksu. Všetky prvky vizuálu, ich výtvarná stránka a ich technologické spracovanie sú na vysokej úrovni a predstavujú príklad komplexnej práce grafického dizajnéra pracujúceho v tíme s ďalšími spolupracovníkmi. Ocenenie patrí aj klientovi, ktorý investoval do komplexnej prezentácie a umožnil realizáciu všetkých častí vizuálnej identity výstavy.

Cena za dizajn 2013

Typografia, text a kniha
Dizajn: Eva Pěč Brezinová, spolupráca: Slávka Paulíková
Klient: Vysoká škola výtvarných umení Bratislava

Vytvorenie odbornej publikácie – študijného materiálu pre Katedru vizuálnej komunikácie Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave – Typografia, text a kniha, vzniklo z potreby pedagóga, ktorý každodenne pociťuje absenciu študijných materiálov v špecifických odborných oblastiach. Autorka spracovala publikáciu nielen po dizajnárskej a technologickej stránke, ale vytvorila aj jej obsah, ktorým je odborný text pojednávajúci o knihe a jej stavebných prvkoch, technológii vzniku knihy a súvisiacich témach.

Publikácia je užitočným príspevkom k výchove profesionálov. Autorka vytvorila logicky sa rozvíjajúcu štruktúru, ktorá postupne a podrobne predstaví technológiu a zásady tvorby tlačenej publikácie. Pre publikáciu vytvorila pôvodné ilustrácie a technologické nákresy. Eva Brezinová využíva ako podklad tohto študijného materiálu cenné skúsenosti nielen s tvorbou, ale aj s výučbou, preto je text optimalizovaný pre použitie v praxi a môže byť počas ďalších rokov hodnotným zdrojom informácií.

Cena ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR v kategórii študentský produktový dizajn

A buď svetlo

Dizajn: Kristína Kollárovicsová

Škola: Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava, pedagóg. Daniel Pirš

Kolekcia „A buď svetlo“, pozostáva z piatich porcelánových svietnikov, ktoré po zapálení vrhajú na podložku tieň kontinentov. Tento konceptuálny pohľad, ktorý sa hrá so stopou svetla prináša so sebou moment prekvapenia. Porotu zaujal amorfný dizajn, ktorý v sebe nesie sekundárne kódovanie vychádzajúce z osobných skúseností autorky. Ide o príklad študentskej práce z oblasti Art dizajn konceptu, ktorej ústredná myšlienka ponúka možnosti rôznych variácií a širokého využitia. Dielo je zaujímavé aj svojím filozofickým odkazom, ktorý sa skrýva nielen v jeho názve, ale hlavne v celkovom myšlienkovom koncepte.

Cena ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR v kategórii študentský komunikačný dizajn

Nové učebnice

Dizajn: Martina Rozinajová

Škola: Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, pedagóg Pavol Bálik

Nevyhovujúci stav didaktických pomôcok na školách bol hlavnou motiváciou autorky, ktorá sa rozhodla spracovať učebnicu výtvarnej výchovy pre žiakov prvého ročníka základných škôl. „Deti sú dosť veľké na dobré veci...“ Je dôležité ukázať im, čo je vkusné, lebo tým ich formujeme. Učebnica Martiny Rozinajovej je skutočnou učebnicou výtvarnej výchovy, v ktorej komplexne rieši obrazovú časť a pracuje aj so štruktúrou učebnice. Používa rôzne druhy papiera, navrhla titulkové písmo a necháva deťom priestor pre vlastnú interpretáciu a prácu s knihou. Učebnica je estetická a podporuje tvorivosť a fantáziu. Vhodné kreatívne a kultúrne učebnice by mohli zvrátiť negatívny jav, kedy deti podliehajú komerčným vizuálom a uspokojujú sa s konzumáciou, a nie tvorbou..

Cena poroty

Správny dizajn

Dizajn: Juraj Blaško

Dielo, ktorému porota súťaž udelila Cenu poroty, má v súčasnosti veľký význam. Projekt Správny dizajn nevznikol na objednávku pre konkrétneho klienta, ale v mnohom takéto zadanie presahuje – ideálnym zadávateľom tohto projektu by mala byť štátna správa Slovenskej republiky. Blaškov nový projekt reflektuje nejednotnú, neusporiadanú, zastaranú a nevkusnú verejnú prezentáciu štátnych úradov. Jednotlivé úrady riešia svoju identitu nekoncepčne a netransparentne. Hodnotu tohto projektu vnímame porota najmä v jeho potenciáli vyvolať diskusiu, ktorá môže vyvrcholiť nápravou tejto neutešenej situácie. Štát by pri správnom použití logického a koncepcného riešenia v konečnom dôsledku mohol ušetriť nemalé prostriedky a zvýšiť úroveň prezentácie a svojich služieb verejnosti.

Zvláštna cena ministra hospodárstva SR

Tuli.sk, s. r. o, Bratislava, výrobca sedacích vakov

Firmu Tuli.sk založil v roku 2006 Martin Guttman. Od svojho vzniku sa sústreďuje na výrobu sedacích vakov, ktoré sú známe pod názvom „tulivaky“. V súčasnosti je lídrom na trhu a svoju silnú pozíciu si udržiava aj vďaka rôznym konceptom inovácie svojich produktov. Od založenia sa firma vypracovala na uznávaného a oceneného výrobcu. Jednou z najdôležitejších stratégií firmy je spolupráca so slovenskými dizajnérmi, zásluhou ktorých produkty získavajú osobitosť a jedinečnosť nielen v tvarovom riešení (odklon od primárneho obdĺžnikovitého či hruškovitého tvaru), ale aj v dezénoch potahov. Dôležitý prvok tejto spolupráce predstavujú návrhy textílií produktov, ktoré sú výsledkom inšpirácie slovenskými ľudovými výšivkami, prípadne inými aktuálnymi vzorovými predlohami. V portfóliu firmy je celý rad dizajnérov - Lenka Šeniglová, Natália Hoosová, Martin Šuchaň, Michal Staško, Michaela Bednárová, Juraj Liška, alebo firma Slovakiagift (Sylvia Ciulisová). V súčasnosti

patrí Tuli medzi najprogressívnejšie firmy v danej oblasti, jej prioritou je dôraz na dizajn v spojení s funkčnosťou a inováciou. Pätnásť percent svojej produkcie vyváža do Česka, Poľska a Rakúska. Jej snahou je rozšíriť portfólio vývozu o ďalšie krajiny.

Ocenenia:

- 2010 – Veľtrh Nábytok a bývanie v Nitre, hlavná cena v kategórii doplnky k nábytku za sedací vak Obludöo
- 2010 – Moddom, hlavná cena za závesný prebaľovací pult Babyboom
- 2011 – Modoom, hlavná cena za využitie autorského slovenského dizajnu v kolekcii vzorov značky Puojd
- 2011 – zakladateľ firmy Martin Guttman získal Hlavnú cenu v súťaži Mladý inovatívny podnikateľ 2011, ktorá je súčasťou celosvetovej súťaže Creative Young Entrepreneur Award
- 2013 – medzinárodné ocenenie Red Dot Design Award

Zvláštna cena ministra kultúry SR

Doc. akad. mal. Pavel Choma

Zvláštna cenu ministra kultúry udelená Pavlovi Chomovi za prínos pre rozvoj grafického dizajnu na Slovensku.

Pavel Choma, (1950) je uznávaný grafický dizajnér, pedagóg a autor výstavných expozícií. Študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave na oddelení grafického dizajnu u prof. Jozefa Chovana. Dlhé roky sa venuje pedagogickej činnosti - 15 rokov na Ľudovej škole umenia v Žiline, tri roky na Vysokej škole výtvarných umení v Ružomberku, od roku 2001 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. V roku 2003 habilitoval na docenta a v súčasnosti pôsobí ako vedúci ateliéru a vedúci Katedry vizuálnej komunikácie na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Ako pedagóg svojim osobným a hlavne odborným postojom ovplyvnil a vychoval silnú generáciu grafikov. Venuje sa aj voľnej tvorbe a výtvarným prácam v spojení s architektúrou (Múzeum mincí a medailí v Kremnici, Galéria Jána Koniarka v Trnave, Slovenské národné múzeum Bratislava - Biodiverzita, Pražské Quadrienále 2007, výstavy v Slovenskom národnom múzeu v Martine - Chute a vône Slovenska, Tá pravá šálka kávy, medzinárodné putovné výstavy pre Slovenské národné múzeum Bratislava - Slovensko v 16. - 19. storočí, Magická Osmička v dejinách Slovenska). Vystavoval na viacerých individuálnych aj kolektívnych domácich a zahraničných výstavách. Nemožno obísť ani jeho knižné realizácie. V poslednej dobe upravil viaceré reprezentačné výtvarné publikácie výtvarníkov Otisa Lauberta, Jána Kudličku, Borisa Kudličku či Miloša Galbavého. Je držiteľom niekoľkých ocenení za tvorbu (Cena Martina Benku, Master's Eye Awards, CE.ZA.AR). Jeho diela sú v zbierkach súkromných zberateľov i v galériách.

Pavel Choma aktívne a nezištne dlhodobo spolupracuje pri organizovaní Trienále plagátu Trnava buď ako člen organizačného výboru, alebo ako člen medzinárodnej poroty. Navrhol skoro všetky priestorové riešenia trienále vrátane mimoriadne efektívneho posledného ročníka 2012.

Žije v Žiline, kde od roku 1992 vedie vlastné štúdio grafického dizajnu.